

ŠKVP

Vzdelávacia oblasť	Človek a hodnoty
Názov predmetu	Náboženská výchova
Stupeň vzdelania	ISCED 2
Ročník	Šiesty
Časový rozsah vyučovania	33 hod/ 1 hod. týždenne
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk
Poznámka	Povinný predmet
Dátum poslednej zmeny	1. september 2010
Vypracoval	Ing. Daniela Ochránková

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy v škole.

Vyučovací predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou.

Vyučovací predmet náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú.

Výučba predmetu zároveň naväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

Ciele vyučovacieho predmetu

Predmet náboženská výchova umožňuje žiakom:

- formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania
- konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet
- hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu
- formovať svedomie
- prehlbovať medzilidské vzťahy cez skvalitnenie komunikácie
- spoznávať spôsoby komunikácie človeka s Bohom
- oceniť komunikáciu s Bohom prostredníctvom sviatosti, liturgického slávenia čítania Božieho slova
- rozvíjať kritické myslenie hodnotením pozitívnych aj negatívnych javov v spoločnosti a v Cirkvi

Ročníkový cieľ:

Spoznávať Božiu pravdu. Oceniť hodnotu pravdu. Orientovať svoj život podľa pravdy. Praktizovať život v pravde podľa hlasu svedomia.

Učebné zdroje:

Metodickej príručka katolíckeho náboženstva pre šiesty ročník základných škôl „Poznávanie pravdy a prac. listy, Spišská Nová Ves: KPKC, 2009

TTVP vypracovaný podľa rámcových učebných osnov predmetu náboženstvo/náboženská, ktoré schválila Konferencia biskupov Slovenska dňa 30. októbra

Ročníková téma: POZNÁVANIE PRAVDY

Dieťa začína kriticky vnímať život a prostredie, v ktorom žije. Objavuje v sebe túžbu po hľadaní pravdy. Na tejto ceste potrebuje byť sprevádzané pravdou, ktorá ho vedie k Bohu, a ktorej hodnotu sa učí spoznávať.

Rozvíja v sebe schopnosť vnášať objavenú pravdu do života. Objavená pravda prehĺbuje rozmer náboženskej viery v živote dieťaťa.

Ročníkový symbol: KAMENŤ

Stratégia vyučovania

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy*, ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú *problémové metódy*, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a *projektová metóda* (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivizujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) *simulácia* (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami) Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry, domáce úlohy).

Žiaci počas hodín NV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil.

Domáce úlohy sa netýkajú písomného vypracovávanía, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

Rozvoj kompetencií :

Komunikačné kompetencie:

Žiak

- chápe význam a hodnotu slova
- vie vyberať a triediť informácie z médií
- vyjadruje svoje myšlienky
- správa sa ohľaduplne, pozorne a tolerantne
- vie vyjadriť svoje pocity
- kriticky hodnotí myšlienky

Kultúrne kompetencie :

- chápe dôležitosť kultúrneho vyjadrovania
- všíma si kultúrne a náboženské prejavy iných náboženstiev
- je tolerantný a empatický

Sociálne a interpersonálne kompetencie :

Žiak

- zaujíma sa o dedičstvo predkov
- uvažuje nad humánnymi princípmi
- uvedomuje si svoje potreby a potreby iných ľudí

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- dokáže si uvedomiť svoje duchovné potreby
- hľadá svoju úlohu vo svete a v Cirkvi
- objavuje kresťanský pohľad na obetu
- uvedomuje si rozmer služby

Občianske kompetencie

Žiak

- vníma životnú situáciu starého, chorého a chudobného človeka
- uvažuje nad hodnotami, ktoré môže uskutočniť starý, chorý a hendikepovaný človek
- angažuje sa v miestnom spoločenstve

Spôsob hodnotenia

Na hodinách náboženskej výchovy učiteľ hodnotí žiaka slovným hodnotením **absolvoval**. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počet hodín
Pravda ako Hodnota 6 hodín	<ul style="list-style-type: none"> • potreba pravdy • Jakub a Ezau • Nikto ťa neodsúdil? • Pravda v médiách • Osme Božie prikázanie • Krivé svedectvo, osočovanie, ohováranie 	<ul style="list-style-type: none"> • na modelovej situácii rozlíšiť pravdu a klamstvo • cez príbeh Ezau a Jakuba interpretovať dopad klamstva na vzťah súrodencov • posúdiť silu slova • pomenovať zásady pravdy pre správne fungovanie medziľudských vzťahov • na základe novinových článkov posúdiť hodnotu etiky a pravdy v masmédiách 	MDV
Hľadanie pravdy o svete 7 hodín	<ul style="list-style-type: none"> • cesty hľadania pravdy v dávnej minulosti • mýtický obraz sveta • evolučná teória • biblický obraz stvorenia sveta • svet ako Boží dar • môj podiel ochrany sveta 	<ul style="list-style-type: none"> • opísať pravdivosť obraznej reči biblického príbehu o stvorení sveta • porovnať biblický príbeh o stvorení s vedeckým pohľadom • porovnať staroveké mýty o vzniku sveta s posolstvom biblického textu • zostaviť vlastný žalm na oslavu stvorenia • vytvoriť projekt pre pomoc znečistenej prírode 	ENV
Hľadanie pravdy o sebe 7 hodín	<ul style="list-style-type: none"> • potreba pravdy • človek – najmilší Boží zámer • Mám hodnotu • Pád človeka • prísľub nádeje • hranice človeka • svedomie 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť hodnotu človeka stvoreného na Boží obraz • navonok prejaviť úctu k človeku • opísať biblický príbeh o páde človeka • rozlíšiť medzi pocitom a vedomím viny • zdôvodniť existenciu zákona vo svedomí • určiť osobné prekážky pri 	MDV ENV

		hľadání pravdy	
Ohlasovatelia pravdy 7 hodín	<ul style="list-style-type: none"> • slovo – ohlasovanie pravdy • prorok Ezechiel • podobenstvá • apoštoli – hlásatelia pravdy 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť význam ohlasovania pravdy • vysvetliť výrok Ježiša podľa Mt 5,37 • opísať život sv. Petra a sv. Štefana • vymenovať aspoň dvoch ohlasovateľov pravdy • porovnať svoj život s predloženými ohlasovateľmi pravdy 	MUV MDV
Konať v pravde 7 hodín	<ul style="list-style-type: none"> • zlaté pravidlo • zákon lásky • skutky lásky • hlavné pravdy • zodpovednosť za iných 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať „zlaté pravidlo“ • porovnať židovský zákon „zedak“ islamský „zakať“ a Ježišov príkaz lásky • definovať zákon lásky • vymenovať a vedieť uviesť príklady na skutky telesného a duchovného milosrdenstva • vymenovať 6 hlavných právd • definovať sociálny hriech 	OSR